

SKATT PÅ IMPORTERAT "FULKÖTT"

Förslag till ny skatt för att
främja minimal antibiotikaanvändning
i djuruppfödningen inom EU och globalt

miljöpartiet de gröna

SAMMANFATTNING

Svenska bönder är idag ledande inom EU för en sund djurhållning, men måste trots det konkurrera med billigt ”fulkött” från djur som fötts upp på ohållbart sätt med rutinmässig användning av antibiotika.

Enligt WHO används det globalt sett mer antibiotika till friska djur än till sjuka människor. Det är helt sjukt.

Det som krävs är ett förbättrat regelverk inom EU och globalt, men också ett ekonomiskt system som gynnar de djuruppfödare som satsar på förbättrade förhållanden för djuren, stärker deras hälsa och därmed minimerar antibiotikaanvändningen. Svenska producenter är redan där, men vi som politiker behöver ta ansvar för att en ansvarsfull djuruppfödning också bär sig på marknaden. ”Fulkött” från djuruppfödning som överanvänder antibiotika och därigenom bidrar till ett av mänsklighetens mest allvarliga hälsoproblem i framtiden, antibiotikaresistens, är något som måste fasas ut.

Miljöpartiets partistyrelse kommer därför att föreslå kongressen i maj att gå till val på att införa en helt ny skatt på det importerade kött som framställts med rutinmässigt användande av antibiotika i förebyggande syfte till friska djur.

Skatten ska utformas så att den inte innebär någon extra kostnad eller administration för de bönder som använder antibiotika ansvarsfullt för att behandla sjuka djur. Friska djur behöver inte antibiotika, sjuka djur har rätt till antibiotika!

FÖRSLAGET

1. En ny skatt införs på kött från djurhållning där antibiotika används rutinmässigt under uppfödningen.

Nivån på skatten bör sättas så att den verkar pådrivande i omställningen till en hållbar djurhållning med förbättrade förhållanden för djuren där antibiotikaanvändningen är låg och ansvarsfull, såväl inom EU som i andra länder som Sverige handlar med.

Till viss del liknar detta upplägg kemikalieskatten på elektronik, där produkter som inte innehåller vissa giftiga kemikalier får skatten nedsatt.

2. Skatten ska utformas med utgångspunkten att den inte innebär någon extra kostnad för de bönder som använder antibiotika ansvarsfullt för att behandla sjuka djur så som praxis är i Sverige redan idag.

3. Skattereduktionen bygger på att det finns dokumentation, en antibiotikadeklaration, som visar att gårdens antibiotikaanvändning är låg och ansvarsfull. Denna deklARATION bygger på den journalföring som man som veterinär inom EU redan idag utför. Den enskilda bonden kommer alltså inte att behöva utföra någon ytterligare pappersexercis.

Skattereduktionen ska utgå från ett krav på den som säljer eller importerar produkterna att kunna redogöra för antibiotikaanvändningen från sina leverantörer, i form av en antibiotikadeklaration. Deklarationen ska tydliggöra att antibiotikaanvändningen på gårdsnivå är låg och ansvarsfull.

Detta kräver att det finns rapporteringssystem som kan ge gårdsspecifika data. Sådana system, som kan vara såväl myndighetsbaserad som bygga på branschernas egna kvalitetsprogram, finns t.ex. i Nederländerna och Danmark. I Storbritannien har livsmedelskedjan Marks & Spencers nyligen meddelat att man kommer kräva sådan rapportering från sina leverantörer.

I Sverige är veterinärer som behandlar livsmedelsproducerande djur skyldiga att rapportera användningen av antibiotika till Jordbruksverkets djursjukdatabas¹.

Idag är det dock inte möjligt att utifrån djursjukdatabasen få ut kvalitetssäkrad, gårdsspecifika data och Jordbruksverket gjorde därför 2013 en förstudie för att särskild belysa de brister som finns och gav där förslag på hur systemet kan utvecklas så att gårdsspecifika data kan genereras ur systemet.

Förslaget bör därför vara utformat på ett sätt som ger Jordbruksverket tid att utveckla djursjukdata så att det i Sverige går att få fram gårdsspecifika data om antibiotikaanvändning från svenska gårdar. Därigenom kommer antibiotikadeklarationen kunna genereras via ett automatiserat system.

---

¹ <http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/djurhalsopersonal/djursjukdata.4.7409fe2811f8e799ob88000992.html>

- 4. Att en statlig utredning tillsätts efter valet 2018 för att ta fram ett förslag på antibiotikaskatt. Utgångspunkten ska vara den kemikalieskatt som införts på Miljöpartiets initiativ. Detta innebär att en skatt kan finnas på plats i slutet av nästa mandatperiod.**
- 5. Offentlig upphandling ska premiera kött från djurhållning där antibiotikaanvändningen är låg och ansvarsfull.**

BAKGRUND OCH NULÄGE

Antibiotikaresistens är idag ett av de allra mest allvarliga hoten mot människors hälsa. WHO klassar det som ett hot mot mänskligheten och enligt en studie från brittiska Review on Antimicrobial Resistance så kan resistenta bakterier orsaka fler dödsfall än cancer 2050 om vi inte handlar nu.

70 procent av all antibiotikaanvändning inom EU går idag till djur, bara 30 procent till hälso- och sjukvård av människor. Det är en helt orimlig situation som politiken måste hitta verktyg för att hantera och förändra.

Det finns prognoser som visar att den globala användningen av antibiotika till djur kan komma att öka med nära 70 % mellan 2010 och 2030. En utveckling som vi givetvis måste sätta stopp för. Och det går. För det handlar om hur vi föder upp våra djur.

Sverige är idag det land inom EU som använder allra minst antibiotika i sin djuruppfödning. Ett stort problem är att man på många håll inom unionen väljer att använda antibiotika till grupper av friska djur snarare än att behandla det enskilda djuret som är sjukt. Inom EU används 90 procent av antibiotikan för att behandla grupper av djur, bara 10 procent för enskild behandling av de djur som faktiskt är sjuka. I Sverige är situationen det omvända, bara 10 procent av antibiotikan ges som gruppbehandling.

I Danmark används ca tre gånger mer antibiotika och i Tyskland används åtta gånger mer än i Sverige. Italien och Spanien har 27 respektive 34 gånger högre antibiotikaförbrukning än Sverige.

Vad beror det här på? Sverige har en lång tradition av sund djurhållning och förebyggande djurhälsovård med till exempel strängare krav på stallar och utrymme. Sverige var 1986 först i världen med att förbjuda användning av antibiotika i foder i syfte att öka djurens tillväxt. Ett sådant förbud kom först år 2006 inom EU och saknas fortfarande i stor utsträckning utanför EU.

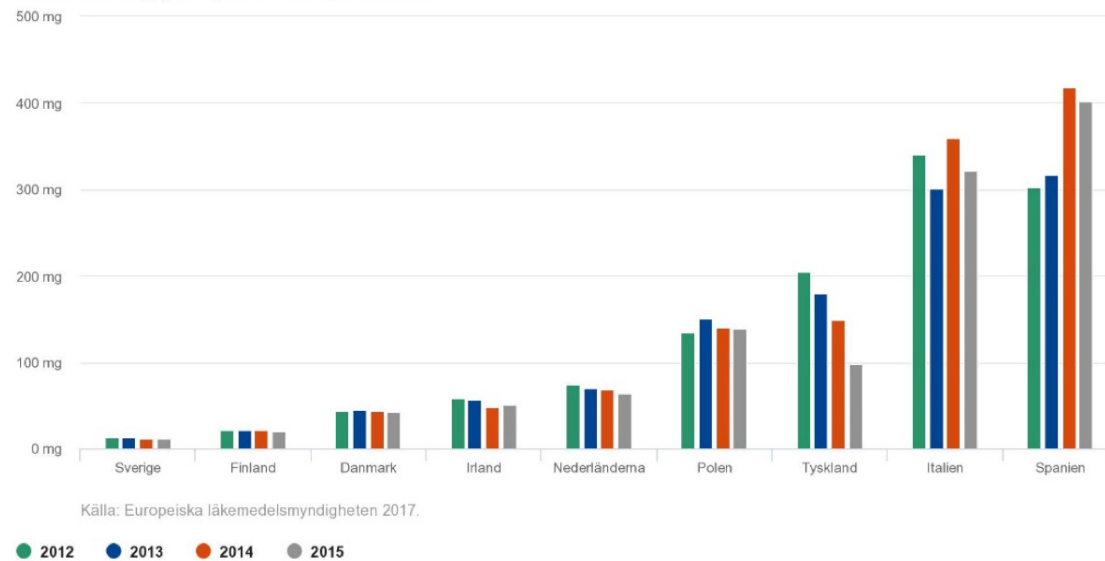
I många länder är djurhållningen fortfarande undermålig och där används antibiotika som ett rutinemässigt insatsmedel under vissa perioder av djurens liv för att förebygga sjukdomsutbrott. Detta beror i huvudsak på dålig djurhållning, omfattande handel med levande djur och bristande smittskydd.

Att ett av våra mest värdefulla läkemedel missbrukas i syfte att kompensera för en dålig djurhållning är inte acceptabelt.

Inom EU arbetas det nu för en förbättrad lagstiftning på området och här är Sverige pådrivande, både i ministerrådet och med enskilda Europaparlamentariker.

Men för att nå det långsiktiga målet – en djurhållning som bygger på friska djur utan behov av antibiotika – behöver vi också använda ekonomiska styrmedel för att driva på utvecklingen.

Försäljningen av antibiotika till livsmedelsproducerande djur i 11 europeiska länder, räknat som mg per kg skattad levandevikt.

KÄLLOR

Förstudie: Förenkling rapportering djursjukdata. Jordbruksverket 2013.

<http://www.svensktkott.se/om-kott/darfor-svenskt-kott-fordjupning/friska-djur-behover-inte-antibiotika/>

Sales of veterinary antimicrobial agents in 30 European countries in 2015. Trends from 2010 to 2015. EMA 2017.

<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.2903/j.efsa.2017.4872>

The evolving threat of antimicrobial resistance - Options for action. WHO 2012.

Van Boeckel et al. Global trends in antimicrobial use in food animals. PNAS 2015.